

روابط مستحکم ایران و ترکیه

سلیمان سویلو، وزیر کشور ترکیه: حدود ۱۰۰ تن از عناصر وابسته به حزب کارگران کردستان ترکیه موسوم به پ.ک.ک در ایران و منطقه دامپت شهرستان ماکو حضور دارند و به همین علت خواستار پیگیری و پاکسازی این منطقه از سوی ایران شده است.

آران نیوز؛ وزیر کشور ترکیه، این ادعا را هفدهم خرداد ماه سال جاری (ششم ژوئن) هنگام بازدید از دیوار مرزی این کشور با ایران در شهر دوغوبایزید در استان آغری ترکیه عنوان کرد؛ موضوعی که پاسخ آن تکذیب رسمی ایران بود. دیوار مرزی میان ایران و ترکیه که دولت آنکارا ساخت آن را در سال ۲۰۱۷ آغاز کرد، به طول ۱۴۴ کیلومتر می باشد که به گفته سویلو قرار است تا پایان سال جاری میلادی ساخت آن به پایان برسد. هدف از ساخت این دیوار امنیتی ممانعت از آمد و شد اعضای پ.ک.ک و نیز قاچاقچیان مواد مخدر و کالا عنوان شده است. این دیوار شامل موانع امنیتی مانند سیم خاردار و دوربین های دید در شب می باشد که در مرز ایران و ترکیه ساخته می شود. موضوع پ.ک.ک و حضور عناصر این گروهک تروریستی در جنوب شرق ترکیه و مرزهای این کشور با شمال عراق که به طور مسلحانه با دولت آنکارا درگیر هستند، همواره یکی از چالش های ترکیه به شمار می رود. این موضوع به حدی جدی است که ارتش ترکیه هر از گاهی به بهانه نابودی پ.ک.ک حملاتی را به شمال عراق انجام می دهد. تا به اینجا به نظر می رسد مشکلی برای ایران به عنوان یک همسایه بزرگ و البته مقتدر نباشد و درگیری ترکیه و پ.ک.ک نیز به تبع آن مانعی بر سر راه همکاری های تهران و آنکارا به وجود نیاورد، اما با اندکی تامل به سادگی می توان دریافت که نه تنها اینگونه نیست، بلکه دست بر قضا موضوع پ.ک.ک و اساسا مبارزه با تروریست در بسیاری از زمینه ها از جمله موضوعات امنیتی که دو طرف همکاری های زیادی در این زمینه دارند، می تواند در مناسبات تاثیرگذار باشد، چرا که هر کدام از طرفین و یا عواملی دیگر به سادگی می توانند بدون اینکه سندی ارائه بدهند، طرف مقابل را متهم به همکاری با تروریست ها و یا بهره برداری از موضوعات مشابه نمایند. برای مثال ترکیه تاکنون با سند و یا بدون آن هر گاه اراده می کرده یا می کند همانطور که در بالا عنوان شد، با دستاویز قرار دادن حضور عناصر وابسته به پ.ک.ک در کردستان عراق و شمال این کشور حملات هوایی و حتی زمینی را علیه این مواضع در کشور عراق صورت می داد، اما طرح این ادعا که برخی از عناصر پ.ک.ک در خاک ایران حضور دارند، هرگز نمی تواند مجوزی را برای هرگونه تعرض به ایران بدهد. ترکیه تاکنون با سند و یا بدون آن هر گاه اراده می کرده یا می کند همانطور که در بالا عنوان شد، با دستاویز قرار دادن حضور عناصر وابسته به پ.ک.ک در کردستان عراق و شمال این کشور حملات هوایی و حتی زمینی را علیه این مواضع در کشور عراق صورت می داد، اما طرح این ادعا که برخی از عناصر پ.ک.ک در خاک ایران حضور دارند، هرگز نمی تواند مجوزی را برای هرگونه تعرض به ایران بدهد.

چرا که اولاً همانطور که گفته شد این موضوع کاملاً یک ادعاست و در ثانی ایران مانند عراق نیست و از آن مهمتر اینکه اصلاً هیچ تروریستی از جمله عناصر وابسته به پ.ک.ک نمی توانند در خاک جمهوری اسلامی ایران به سادگی حضور یابند و به همین علت به نظر می رسد تلاش برخی مقامات ترکیه برای اثبات حضور عناصر حزب کارگران کردستان این کشور در خاک ایران کاملاً اشتباه و عاری از هرگونه صحت است. در همین راستا تلاش دیگری نیز از سوی وزارت دفاع ترکیه برای اثبات ادعای مطرح شده صورت گرفته و آن هم این بوده که روز چهارشنبه /امروز/ وزارت دفاع ترکیه مدعی شد که یک سرباز ترکیه ای در جریان درگیری در نزدیکی مرز ایران، با شلیک افرادی از خاک ایران کشته شده است. وزارت دفاع ترکیه در بیانیه ای اعلام کرد که علاوه بر کشته شدن یک سرباز ترکیه ای، دو تن دیگر در جنوب شرقی ترکیه زخمی شدند، این درحالی است که شلیک گلوله از سمت خاک ایران صورت گرفته است. در این بیانیه که نامی از کشته شدگان در آن برده نشده، از عناصری که به سمت سربازان نیز شلیک کرده اند نیز نامی برده نشده، اما خبر که از سوی خبرگزاری رسمی ترکیه /آناتولی/ منتشر شده، به گونه ای تنظیم شده است که به طور تلویحی به عناصر پ.ک.ک و حضور ادعایی آنها در خاک ایران اشاره می کند. البته مقامات ترکیه به خصوص مقامات نظامی این کشور به خوبی می دانند که نیروهای نظامی و امنیتی ایران بیش از هر کشور دیگری برای نابودی تروریست ها با ارکان نظامی ترکیه همکاری دارند به طوری که به تازگی مواضع گروه های تروریستی از جمله پژاک و پ.ک.ک از سوی نیروهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بمباران شد. طی این حملات مناطق دره آلانه، کیلی غزال و برده سوران در حومه ی منطقه مرزی حاج

عمرانی که از مراکز تجمعات گروه های پژاک و پ.ک.ک است هدف بمباران توپخانه ای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی قرار گرفتند. همچنین ساعتی قبل از این عملیات، جنگنده های ترکیه این مناطق را بمباران کرده اند که این امر نشان می دهد دو کشور در حوزه امنیتی، اشتراکاتی دارند که ضرورت همکاری و تعامل دو طرفه را یادآور می کند. البته در حوزه سیاسی و دیپلماتیک نیز ایران و ترکیه همواره رایزنی ها و همکاری های فراوانی را برای مقابله با تروریست ها داشته اند. برای نمونه محمد جواد ظریف وزیر امور خارجه ایران در سفری که به ترکیه داشت، با مولود چاووش اوغلو همتای ترکیه ای خود دیدار و دو طرف بر همکاری مشترک دو کشور علیه گروه های تروریستی تاکید کرده بودند. اما صرف نظر از همه این موارد، به نظر می رسد دشمنان خارجی نیز بیکار ننشسته و دائم در حال توطئه برای برهم زدن روابط خوب و برادرانه ایران و ترکیه هستند، از جمله اینکه دشمنان با طرح و برجسته سازی موضوعاتی از قبیل پ.ک.ک، مشکلات درباره برخی مسایل فنی و حتی برخی اختلافات فی مابین در منطقه سعی در برهم زدن مناسبات دو طرف دارند. به عنوان مثال موضوع خرید گاز ایران از سوی ترکیه نیز دور از ذهن آنها قرار نگرفته تا جایی که مساله انفجار خط لوله گازی ایران و ترکیه که در فروردین ماه سال جاری به طرزی مشکوک از سوی عناصر تروریستی منفجر شد. همین حادثه نیز مورد سوء استفاده بدخواهان روابط ایران و ترکیه قرار گرفت بطوری که به دلیل عدم تعمیر این خط لوله از سوی طرف ترک، آن را نیز به اختلافات امنیتی میان تهران و آنکارا تعبیر کرده اند. برای مثال شبکه خبری دویچه وله آلمان این موضوع را سندی برای برخی ادعاها مربوط به حضور عناصر پ.ک.ک در ایران دانسته و با شیطنتی خاص به نقل از کارشناسانی که نامی از آنها نیز نبرده است، نوشته است که برخی از کارشناسان ترکیه مدعی شدند که یکی از دلایل طولانی شدن تعمیر خط لوله گازی ایران با ترکیه می تواند "حضور اعضای پ ک ک در خاک ایران" باشد و ترکیه با به تعویق انداختن تعمیرات این خط لوله گازی می خواهد به ایران فشار بیاورد تا مانع تردد اعضای پ ک ک در خاک خود شود. بر این اساس به نظر می رسد که ایران و ترکیه به عنوان دو قدرت بزرگ جهان اسلام و منطقه باید بسیار هوشیار باشند و با پرهیز از ورود به حاشیه پردازی و جنجال سازی که می تواند موجب خرسندی برخی دشمنان منطقه و فرامنطقه ای شود، با تعیین یک کمیته کارشناسی همه مسایل فی مابین را مورد بررسی فنی قرار دهند. همچنین در ارتباط با مسائل امنیتی هم مقامات نظامی هر دو طرف می توانند به طور دقیق مسائل را مورد بررسی قرار دهند و هرگونه سوء تفاهمی در این زمینه را نیز برطرف سازند، چرا که در شرایط کنونی آنچه که بیش از همه می تواند برای تهران و آنکارا مفید و سازنده باشد، توجه به اصل مناسبات خوب و برادرانه توأم با ارتقای تمامی زمینه های همکاری در همه حوزه ها به خصوص حوزه های تجاری و اقتصادی است، همانطور که در طول سالیان طولانی در گذشته وجود داشته است و این امر خواست بسیاری از بازیگران بین المللی و منطقه ای نیست و برخی ها را نیز به شدت عصبانی می کند. بنابراین با توجه به اینکه برخی عوامل منطقه ای و فرامنطقه ای روابط مستحکم و استراتژیک تهران و آنکارا را بر نمی تابند، باید مراقب بود!